

4. Сисюк С. В. Проблеми й перспективи вдосконалення організації обліку в Україні: теоретико-прикладні аспекти і міжнародні вимоги. *Бізнес Інформ*. 2016. №9. С. 218–223.

5. Хорунжак, Н. М. Моделювання системи обліку фінансового забезпечення бюджетних установ. *Інноваційна економіка*. 2013. № 2. С. 356-361.

А. Ульяновська

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

У процесі реформування обліку у державному секторі економіки з'явилися категорія «нефінансові активи» яка є новою як у фінансовій звітності так і в обліку. Поява категорії «нефінансові активи» обумовлена тим, що з 2017 року СДСЕ подають Баланс за формою, яка передбачає формування першого розділу активу «нефінансові активи», до якого може бути віднесена інформація, що відповідає наступним вимогам: існує ймовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигід або потенціалу корисності, пов'язаних з цією статтею; оцінка статті може бути достовірно визначена [2].

До нефінансових активів належать: основні засоби (у цю статтю включають і інші необоротні матеріальні активи); нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; довгострокові біологічні активи, запаси, виробництво, поточні біологічні активи. Найбільшу питому вагу у балансах суб'єктів державного сектора як правило займають основні засоби.

Згідно з НП(С)БОДС 121 «Основні засоби» основні засоби – «це матеріальні активи, що утримуються для використання їх у виробництві/діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року» [1].

Забезпечення належного використання основних засобів та потреба у прийнятті обґрунтованих рішень щодо їх використання, оновлення та подальшої модернізації зумовлює необхідність проведення аналізу. При цьому мету проведення аналізу основних засобів можна сформулювати як визначення рівня забезпеченості установи основними засобами, оцінювання їх технічного стану й ефективності використання в діяльності закладу, виявлення резервів покращення їх використання .

Аналіз основних засобів доцільно проводити за етапами систематизованими на рис. 1.

Аналіз основних засобів доцільно проводити з урахуванням нормативно-

правової бази, що регулює його облікову та аналітичну діяльність із врахуванням галузевої приналежності установ (органи управління, освіта, культура та ін.). При цьому в процесі аналізу використовують інформацію з багатьох джерел, зокрема таких як: облікові (первинні облікові документи); звітні (інформація фінансової (Баланс та Примітки до фінансової звітності) та бюджетної звітності (у частині планових показників на видатки на придбання основних засобів); позаоблікові (накази керівника закладу, дані статистичної звітності); планових показників (затверджені бюджетні програми, кошториси, плани асигнувань).

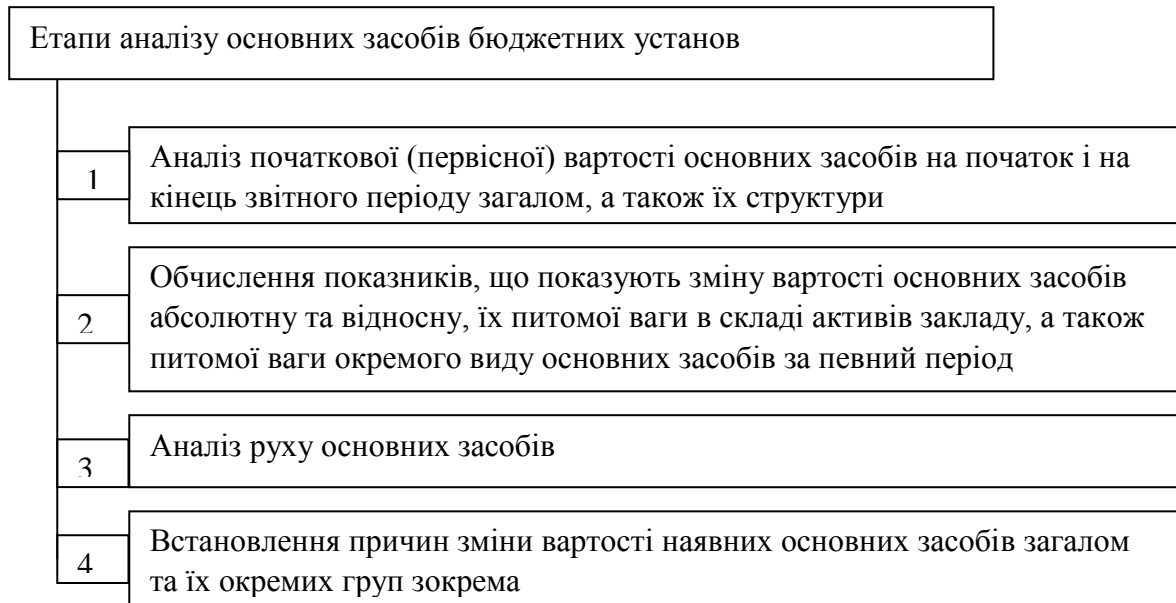

Рис. 1. Етапи аналізу основних засобів бюджетних установ

Примітка. Систематизовано автором

Необхідно відмітити, що для різних видів аналізу основних засобів виникає необхідність у інформації з різних джерел. Зокрема, для виконання ретроспективного аналізу основних засобів зазвичай використовуються дані аналітичного обліку, статистичної та фінансової звітності, а для оперативного аналізу – дані первинного бухгалтерського обліку закладу

Таким чином, основні засоби бюджетної установи є складовою його нефінансових активів, які приймають безпосередню участь у наданні нематеріальних послуг населенню та відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні їхньої діяльності. Проведення аналізу основних засобів сприятиме прийняттю виважених управлінських рішень з приводу забезпеченості ними установ, дозволить своєчасно планувати у кошторисах видатки на оновлення основних засобів та слугуватиме забезпеченню належного контролю за основними засобами установи, їх структурою, рівнем придатності, якістю та ефективністю використання.

Список використаної літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.

2. Сисюк С.В. Необоротні активи бюджетних установ: особливості та проблеми організації їх обліку. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Економіка.* №17, 2004. С.203 – 206

3. Сисюк С. В., Адамик О. В. Облікова політика суб'єктів державного сектору щодо необоротних активів. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова.* 2016. Т.21. Випуск 11 (53). С. 101-106

4. Хорунжак Н.М., Сисюк С.В. Основні засоби та музейні фонди: особливості обліку і контролю в державному секторі. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка.* 2020. Вип.33 С. 134-146

З. Ярошевська

ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ УСТАНОВАМИ ОСВІТИ

Основними завданнями обліку в установах освіти є:

- повне, своєчасне і достовірне відображення процесу виконання кошорису;
- забезпечення раціонального й ефективного використання коштів за цільовим призначенням відповідно до затверджених кошторисів;
- своєчасне запобігання негативним явищам у використанні бюджетних коштів;
- сприяння дотриманню фінансової дисципліни [1].

Виконання цих завдань обліку забезпечує здійснення ефективного виконання своїх функцій установою освіти, а також оперативне та своєчасне керівництво установою.

Вивчаючи систему бухгалтерського обліку та фінансової звітності в закладах освіти, чітко вирізняється її аналітична складова, яку можна назвати важливим елементом в сучасній інфраструктурі ринкової економіки.

Економічний аналіз, насамперед видатків бюджетної установи вимагає забезпечення формування якісної і повної бази інформації, що підвищить обґрунтованість прийняття та дієвість управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності управління закладом, забезпечення фінансової